

En fi, també en el domini romanx, 4 llocs *Navinal*, *Navinau*, *Nayvynal*, *Newivals*, noms de prats o camps en els te. Razen, Fürstenau i Glion, i a la *Cadi*; amb documentació tots ells des dels SS. XIV (o XV, XVI): Planta-Schorta, *Rätisches Namenbuch*.

Nabilles, antic llog. de Conflent que Alart situa a la vall de Conat, amb la menció a. 1266: *Nabilles* (*Bu. So. Agr. PvrOr.* x, 83); 1395: *Nabilles* (Alart, *Doc. Gé. Hist.* 27). Ponsich (*Top.* 102) hi afegeix: 1356: «P. de *Nabillis*, vallis de Conato», i altres mencions *Nabilles*, de 1359 i 1632 etc.

L'ètimon ha de ser *NAPINĒAS, deriv. adj. de NAPINA, tal com es troben *fagineus*, *fraxineus*, *abiegineus*, *campaneus* al costat de *faginus*, *fraxinus*, *abiegnius*, *campanus*; amb dissimilació (n-nj- > n-li), d'on *-iēs*. Notem que es tracta de derivats amplificatius, en el fons ben paral·lels a *Nabiners*, *Nabinals*.

Nabiners, V. *Nabina* *Nabiàs*, *Nabiaus* V. *Nabina* *Nacarella*, *Nàcares*, *Nacla*, V. *Nàquera* *Nadal*, V. *Vilarnadal*

(*El*) *Nadalet*, pda. munt. de Benicolet (Vall d'Albaida) (XXXII, 167.12). Crec que pot venir de *N'Adalet* NP, del germ. ADALHAID (d'on vénen també *Adelaida*, *-laisa*, noms de dona cat. ant.), i el NL *Relleu*, art. infra). Amb aglutinació del títol *N=En*, com ho veurem en *Nassiu* del mateix te. de Benicolet.

NAENS

Llogaretallarès, de la vall del Flamicell, agre. a Senterada, a l'O. i damunt de l'aiguabarreig amb el seu afluent Bòsia.

Pron.: *naïjens* a Sentís, i vacil·lant entre això i *naëns* a la Pobleta de Bellvei, Casac. 1920; anàlogament en les meves enqs. de 1958 a tots els pobles circumdants, i en la del mateix Naens (XXI, 153-5).

L'única dada històrica que en tenim segura és que ja figura en l'any 1831, entre els llocs del Corregiment de Tàrn, amb 86 hab., i senyoria del Comte d'Erill i Marquès de La Manresana (*GGC* p. 857).

N'hi ha una altra d'incerta de 1359, fóra estrany que no figuri en el cens de 1359, on hi ha quasi tots els pobles del voltant: fins s'hi cita *Lerén* (altre agregat de Senterada) en la forma «loc *Dalerent*» (p. 76)(que potser està per *de Larén*), i hi va seguir de la sèrie: «loc de *Pinyana* 3 focs, loc de *Ens* 8 focs, loc de *Parves* --- loc de Torroella, --- loc de *Mal Pas*» (*CoDoACA* XII, 77).

«Ens» en aquesta disposició (que segueix un ordre geogràfic clar) correspon a la situació de *Naens*, i el nombre de focs també; però desgraciadament la còpia d'aquest cens està farcida d'inexactituds formals (observem p. ex. *Parves* en lloc de *Perves*, i els

problemes que ens hi han creat la forma d'*Aidí* i altres). ¿Podria ser potser err. per «loc d'*Aens*» mal segmentat? Només hi faltaria la *N-*. O ¿seria un altre lloc, diferent del nostre?, cosa no gaire versemblant; però com que també podria ser una altra l'esmena necessària, restem en dubte.

Més valdrà indicar els NLL que coneixem directament, i que puguin guiar-nos en la indagació lingüística. *Llaenes* veïnat de bordes (pron. *Jaēñes*) a l'alta Vall de Cardós, al NE. de Tavascan (*BDC* XIII, 326), ribera amunt en direcció a la Pica d'Estats. «Collada de *Naë*» es llegeix entre els noms muntanyencs de la vall d'Assua, en el Capbreu de 1645 (P^a 40v⁹): o sigui cap a mig camí de *Llaenes* a *Naens*, però encara prou lluny d'aquest (uns 25 k., i amb les valls dels rius Flamicell i Bòsia entremig): no pot, doncs, ser el nom del mateix *Naens*, però sí una forma estretament parenta; per més que, essent hapax ms., i no coneixent-ne la pron. actual, és una guia ben incerta: podria estar per *Naëo* *Naen*, o bé grafia mutilada d'altra cosa.

Amb vistes a l'*ETIM*, puix que comptem amb base antiga tan incerta, només podem fer alguns tempteigs. A) Potser la *-N-* de *Naens* és secundària, resultant de l'aglutinació estereotipada de *en* locatiu (el que figura en el tipus muntanyenc *Encamp*, *Envalira*, *Enviny*, *Ensija*, *Empalomar*, i potser *Ensagens*): car davant vocal, *En* sofreix afèresi (> *Ń-*); seria, doncs, quasi com *Aens*, suposat supra. Però insegur, perquè no hi consta una variant en *Ń*, com hi consta en els casos segurs (com *Nerill* o *Nagual*, V. l'art. següent).

Si provisionalment admetéssim que és així, s'obrien altres dues possibilitats versemblants: B) Germanor amb el pre-romà AGINNOS (sorotàptic? aquitànic?) que ha donat el nom de la ciutat garonenca d'*Agén* (Tàrn-et-G.) i que es repetia en un antic nom *Aginnum* hapax de l'Alta Garrotxa (S. IX), del qual ens hem fet ressò als articles *Aguja* i *Bassegod*; i també en *Ain* (AGINNUM) i *Aiamans* (AGINNO-

MANTIUM), V. aquests articles. C) Amb el mateix supòsit, podria venir del nom del 'teix' en basc (*h*)*agin* (arbre poc freqüent, però que justament es troba en les bosquíries pirinenques, com les de Cerdanya i del Flamicell), el qual ha donat el nom del poble d'*Age* a Cerdanya (V. aquest article); etim., tan simple i seductora, que potser ja ens en podríem acontentar; si no hi hagués una objecció molt considerable: per la diferència en el lloc de l'accent tònic (ací a la *é*, i en el de Cerdanya a la *ā*); l'addició de *-s* seria menys entrebancadora.

D) En tot cas sembla haver-hi paral·lèlisme amb els nombrosos NLL del Pirineu central en *-én* amb *-n* ferma (<-INN o -ENN?): ja hem dedicat amb èxit instructius arts. a *Baën* (BAGINN-), *Adraën* (ATRAGENN- o -GINN'), *Larén*, *Llarvén*, *Ensagens*. El parònim *Llaenes* podria resultar de dissimilació *n-n* > *l-n*, amb *-es*.